

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr
V administraciji prejeman velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravništvo in ekspedicijska, Stolni trg št. 6, poleg „Katoliške Bukvarne“.

Oznanila (inzerati) se sprejemajo in velja trisopna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Seimenških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemai nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 256.

▽ Ljubljani, v ponedeljek 9. novembra 1891.

Letnik XIX.

Slovenske posojilnice na Koroškem pa nemška stranka.

S Koroškega, dne 6. nov.

„Svoji k svojim!“
„Timeo Danaos et dona ferentes!“

Vsakega slovenskega domoljuba in prijatelja slovenskega kmeta mora srčno veseliti lepi napredek koroških slovenskih posojilnic. Še pred 6 leti imeli smo na Koroškem le jedno slovensko posojilnico, danes jih štejemo 12, reci dvanajst!

Vse te posojilnice se gledé na naše tužne narodne razmere dosti lepo in sijajno razvijajo v blagor in prospeh slovenskega ljudstva, osobito kmetskega stanú! — Storití slovenskega kmeta neodvisnega v denarnem oziru, pripomoči, da ostane Slovenec na domači grudi sam svoj gospodar, da mu v stiski ni treba iskati pomoči pri ošabnem, trdosrčnem tujcu, — to so si zapisale naše narodne posojilnice na svojo zastavo, to doseči se neumorno trudijo naši rodoljubi. In, slava pa hvala za to delujočim slovenskim možem, v kratkem času svojega obstanka se morejo naše posojilnice ponašati že z dokaj lepimi uspehi!

Da so pa ravno ti uspehi našim narodnim nasprotnikom dosti hud tru v péti, umevno je vsakemu, ki količkaj pozna našo gospodo. Po svojih glasilih, nemško-liberalnih listih, napadali so naše narodne denarne zavode ter grdili delavne domoljube, ki so se trudili za ustanovitev naših posojilnic. Bolelo je „slovano-ljubno“ (?) srce teh ljudij, ko so videli, kako se slovenski kmet od dne do dne bolj oklepa slovenskih posojilnic, kako se ti zavodi od dne do dne bolj utrjujejo med Slovenci. Da bi bil slovenski kmet neodvisen od vladajoče nemčurske stranke, ki je svoj vpliv in odvisnost slovenskih

kmetov, zlasti ob času volitev dobro znala in že zná porabiti, to tej klikli nikakor ni bilo všeč. Da bi zatorej zavirala za koroško slovensko ljudstvo blagunosno delovanje naših posojilnic in jih sčasoma čisto ugonobila, izmislili so si kolovodje nemške, nam nasprotno, stranke to-le sredstvo:

Po zgledu „Zvez slovenskih posojilnic“ v Celju hočejo ustanoviti zvezo vseh koroških posojilnic in združen. Zato so že razposlali koroškim posojilnicam dotičen poziv. In glej čudo: „Gospodje, ki so sprožili misel nemške ‚zveze‘ in ki se inace nič kaj radi ne spominjajo Slovencev (k večjemu še takrat, kedar se jim zdi ‚potrebno‘ udrihati po slovenskih rodoljubih), spomnili so se nas to pot; — i slovenske posojilnice naj pristopijo nameravani nemški zvezi, o kateri se bode posvetovalo in sklepalo, kolikor smo čuli, dne 3. dec. t. l.

Res, gospóda postala je kar nakrat preprijazna in dobrotljiva! Želé z nami „skupno“ delovati, v mirnem delu nam podati roké; naši nasprotniki, ki ob vsaki priliki trobijo v oni rog, imenovan koroški deželni mir, bodo morda tudi kar poskakovali veselja nad to „izvrstno“ mislijo! — Toda koroški Slovenci se s to mislijo nikakor ne moremo sprijazniti, kajti:

„timeo Danaos, et dona ferentes!“

Zato imamo več nego jeden uzrok, razloge, ki bodo — to pričakujemo — vsaki posojilnici branili pristopiti po nasprotnikih naših nameravani zvezi! Uzroki so ti-le:

Koroške posojilnice so zdaj že pristopile zvezi slovenskih posojilnic v Celju, katera „zveza“ že več let posluje jako blagunosno in ki je je na trdnih nogah, ker se jej je pridružil večji del slovenskih posojilnic! Zlasti koroške posojilnice imajo zahvaliti to slovensko zvezo za mnoge dobróte. Slovenci

smo v tem oziru mnogo na boljšem od naših sosedov Nemcev; že zdavna imamo to, kar si morajo oni še-le ustanoviti in pridobiti! Prav abotno in hkratu nehvaležno bi pa bilo odstopiti od slovenske zveze in pristopiti k nemški. To bi bil uprav odstop od boljšega k mnogo slabšemu, odstav od prijatelja in pristop k sovražniku! Ko bi to storili, udali bi se popolnoma nemškim liberalcem, ki si na ta način skušajo pridobiti vpliv na naše slovenske posojilnice. Našim nasprotnikom nikakor ni do tega, da bi z novo „zvezo“ pripomogli našim denarnim zavodom! Da bi zares hoteli, zakaj niso pomagali ustanavljati posojilnic, zakaj so jim delali le zapreke? Saj se je celó z najvišjega mesta v deželi govorilo in delalo proti slovenskim posojilnicam! Sedaj pa, ko so slovenski rodoljubi z mnogim požrtvovalnim trudom ustanovili si takih neodvisnih posojilnic, naj se te podajo, meni nič tebi nič, pod oblast nemške gospóde?

To je raris zahteva liberalnih nasprotnikov, ki imajo nas Slovence še za tako abotne, da se bodedo usedli na take štorkljaste in okorne limanice! Tu se gospodje pač „m'rvo“ motijo!

Da bi prišle slovenske posojilnice s tem, da se pridružijo nameravani nemški „zvezi“, ob svojo samostojnost in ves svoj pomen, ki ga imajo sedaj za nas v narodno-gospodarskem oziru, je samo ob sebi umevno!

Nemškim liberalcem je tudi le zato, da bi slovenske posojilnice dobili v svojo pest, da bi dobili pravico do nadzorovanja, ter da bi komandirali po svojem s slovenskimi posojilnicami! Slovenske posojilnice bi nadzorovali nemški nadzorniki, ki bi sevé takoj zahtevali nemško knjigovodstvo in uradovanje; — vse bi se moralo uravnati po istem nemškem kopitu.

LISTEK.

Ponočni kralj.

Francoski spisal A. de Lamóthe.

Šestnajsto poglavje.

Ječa v Clerkenwell-u

Ni ga ubožnejšega mestnega dela v Londonu, nego je Clerkenwell. Protestantki misijonar imenoval ga je: „okraj nevednosti in hudobij“; ozke njegove ulice poznate so le preoblečenemu redarju, ki po razpadljivih stopnjicah sledi roparskemu hudodelcu — in misijonarju, ki o polnoči kleči pred kupom slame, na katerem leži umirajoč ubožec.

Jedini spomenik umazanega mestnega dela je velikansko, trdno poslopje mračne zunanosti — jetnišnica, ki je bila ravno o tem času strogo nadzorovana, kajti ječili so se v njej člani „sinov noči“ in sedaj — njih glavar: Peter Hadfield, kralj noči.

Od časa, ko je irski rodoljub, obdan z mnogobrojnim redarstvom, prepotoval morski preliv in na to velk del Anglije, — ko je prestopil prag tega mračnega poslopja, — bilo mu je jasno, da na rešitev niti misliti ni več.

V njegovi duši se je umirila burna strast in v tihoti svoje celice spominjal se je — žal, da prepozno — dobrih svetov svojega očeta, prošnje svoje neveste in modrih svaril vikarija glengariffskega.

Redkokrat preteklo je delj časa, mej dnem, ko

je bil jetnik dejan v zapor, in onim, ko je bil kličan pred sodnike. Izid sodbe je bil nedvomen. Malo dni še in Petrovo vladanje se bo končalo na zatvornici, ki je bila prislonsena od zunaj k zidu jetnišnice. Mladi Irec se ni bal smrti, a kot dober kristijan želel je, da se pripravi za njo, da se skesano izpové svojih zmot in za nje pokoro stori.

Prosil je tedaj vodjo jetnišnice, da bi mu dovolil, pisati vikariju O'Connorju. Angleži, ki so v ubožnih hišah tako nestrpni, so jetnikom v obče boljši. Vodja je dovolil in pismo je takoj odšlo.

V trenutju, ko je pismo došlo v župnijski dvorec, Zalika niti slutila ni, kaj se je zgodilo z njenim zaročencem. Bila je ravno opravljena za pot, ker se je namenila v kerry-ske gore, da bi kaj pozvedovala o Petru. Časopisi so o njem različno pisali: nekateri, da je vjet, drugi, da je prost; eni, da je obsojen, drugi zopet, da je umorjen.

Strašno jo je zadela vsebina pisma; odšla je v svojo sobico ter se udala skoro obupnosti.

Vikarij je predobro poznal človeško srce in ni je skušal pomiriti. Prepustil jo je toraj nekaj časa njeni bolesti. Videč jo na to vso potrto, dvignil je je z blagimi besedami zopet pogum ter jej dal v roke križ, na katerem je umrl Oni, ki je klical: „Pridite k meni, ki ste z nadlogami obteženi in jaz vas bodem okrepčal!“

In Irka je bila prava kristijana; skoravno ni mogla solz udušiti, tarnala ni več, udala se je v voljo Vsemogočnega.

„Kedaj pa boste odpotovali, prečastiti?“

„Se ta večer,“ odgovoril je vikarij; „v moje odsotnosti čuvala bodeš ti.“

Žalostnim nasmehom mu odvrne: „Tudi jaz bodem ta večer odpotovala!“

„Bojim se, ubožica moja, da ne boš smela k njemu.“

„Poskusila bodem, moja dolžnost je; pred Bogom sem njegova nevesta, in vse, česar želim, je le, da bi se smela z njim združiti, predno —“

Povesila je glavo; ni mogla čez ustnici spraviti grozne besede. Na to pristavi:

„Šla bodem, ako treba, tudi h kraljici; pravijo, da ona zelo ljubi kraljeviča Alberta, svojega moža, in v njegovem imenu jo bodem prosila, da mi dovoli, zvečer pred njegovo smrtjo pri njem prebiti.“

Duhovnik zmaje glavo.

„O da,“ nadaljuje ona, „poskusila bodem, dolžnost je moja!“

„Potovanje stane mnogo denarja in življenje v Londonu —“

„O,“ zavrne Zalika, „za to je Bog skrbel. Vzela bodem tretjino od denarja, kojega je poslal doktor od Petra, da bi se prepeljali v Ameriko. V Londonu bodem poiskala staro Katino, ki biva v ulici St. Giles, ter si bodem preskrbela ceno hrano.“

Vikarij je bil mož, ki je bolj zaupal božjeje previdnosti, nego ljudem — zato jej ni dosti ugovarjal, temveč se pripravljaj za dolgi pot.

Slovenščina pa, ki je zdaj našim posojilnicam uradni jezik, morala bi iti — rakom žvižgat!

Vse to pa bi popolnem spodkopalo razvitek in prosto gibanje slovenskih posojilnic. One bi ostale pri tej „zvezi koroških posojilnic“ v manjšini, kmalu bi se potisnile čisto nazaj; gospodovali bi nam sami Nemci in slovenskim posojilnicam bi se čisto zabranilo kakor doslej delovati za koristi slov. narodnosti!

Da od nameravane zveze ničesar dobrega nimamo pričakovati, kaže že to, da so vabila k pristopu razpošiljali le v nemškem jeziku tudi slovenskim posojilnicam. Ze sedaj prezirajo tedaj slovensko narodnost! —

Jako visoka oseba trdila je sicer nasproti nekemu vnetemu rodoljubu, ki si je za ustanovitev slovenskih posojilnic stekel ogromnih zaslug, da je denar „internacionalen“ (mednaroden.) Pa dotična oseba je morala slišati izvrsten in povsem resničen odgovor, da je denar sicer mednaroden, a roké, v kojih je denar, nikakor niso „internacionalne“!! To skušali smo koroški Slovenci že dostikrat in ravno to nas je nagnilo, da smo si ustanovili neodvisne slovenske posojilnice!

Da bi bil na pr. denar Koroške hranilnice v Celovcu zares „internacionalen“, oziralo bi se hranilnično „liberalno“ vodstvo pri razdelitvi čistega dobička tudi na Slovence, ki so znosili že mnogo tisočakov v imenovani zavod. A leto za letom se trosi nemškim društvom in zavodom na tisoče goldinarjev, a slovenski kmet ne dobi niti beliča!

Pričakujemo zató od narodnih slovenskih posojilnic, da se ne bodo vdale lokavemu in prekanjenemu vabilu nemških liberalcev, temveč da bodo vse slovenske koroške posojilnice pristop k nameravani nemški „zvezi“ odločno odklonile ter se tesno oklenile „zveze slovenskih posojilnic“ v Celju! Le tako si bodo ohranile potrebno samostojnost in neodvisnost! —rn—

Ceste na Goriškem.

Govor poslanca dr. Gregorčiča v državnem zboru dne 27. oktobra 1891.

Visoka zbornica! Oglasil sem se za besedo pri točki „Državne stavbe“, ali ne nameravam govoriti splošno, niti hvaliti, niti grajati. Utemeljiti hočem le večjo svoto, ki se je postavila v državni proračun 1892. leta mimo finančnega zakona za 1891. leto, v kolikor se to tiče Primorskega.

Skupne potrebščine za državne stavbe za 1892. l. so se preračunile na 1.182.380 gld. Lani se je bilo dovolilo v ta namen 1.178.250 gld. Drugo leto potrebuje se torej 4130 gld. več; tudi na Primorsko pride nekaj tega zneska, če tudi v primeri le prav malo. Potrebščina za Primorsko povišala se je zaradi dveh okoliščin. Podržaviti mislijo cesto v Idrijsko

Tudi doktor je bil kmalu zvedel o usodi Petrovi. Še isti dan odpeljal se je v Bolyboy k lordu Pinaclu.

Ta ga je vsprejel, kakor vedno, jako prijazno. V prijateljskem razgovoru zaupal mu je tajnost — kajti vlada je prikrivala vjetje Petrovo — da je kralj noči vjet in odposlan v London, v ječo, v kojoj so varni, da mu „sinovi noči“ ne pridejo blizu. Učejnjak pa mu ravno tako prijateljski razodene željo, da bi rad vpodobil glavo znamenitega lopova in obžaluje, da mu v britanskem muzeju, kjer namerava nadaljevati studije o bazaltih, ne bode mogoče k jetniku dospeti.

„Da,“ pristavi na to, „ako bi Vaša Milost mogla tja, potem bi me ne skrbelo, vam se odpró vsake duri!“

„No, morebiti vam more moj vpliv tudi iz daljave koristiti, poskusili bomo!“

Ko se je zvečer vračal Irvinghton domov, imel je v žepu pet ali šest od samoljubja narekovanih, toplih priporočilnih pisem. Takoj je odpotoval. Ustavil se je v gostilni v Piccadilly blizu četrtinke St. Giles.

St. Giles je irski del Londona, vrstnik Liberties-a dublinskega, kopica temnih, vlažnih bivališč. Tudi tu se bere glad in beda na vseh obrazih in v sledujem srečam kipi tajni srd. Tu se lahko kupi za par šilingov hudodelca za vsak čin. (Dalje sledi.)

dolino in pa osnovati stavbeni oddelek pri c. kr. okrajnem glavarstvu v Tolminu.

O važnosti idrijske ceste v trgovskem in strategičnem oziru in pa o potrebi nje podržavljenja se je že prejšnja leta toliko govorilo, da se mi zdi nepotrebno to ponavljati. Dokazati mi je torej samo potrebo stavbene ekspozičure v Tolminu; zato mi je pa omeniti predmete, s katerimi se bo pečati temu uradu.

Najkrajša in najnaravnejša zveza mej Gorico, oziroma Trstom in Koroško je državna cesta po Soški dolini. Čuditi se pa moramo, v kako slabem stanju je ta cesta. Temu je krivo pomanjkanje tehniških močij na Primorskem.

V državnem proračunu prejšnjih let, pa tudi v letošnjem se ni oziralo na to cesto. Poizvedbe na merodajnem mestu so pokazale, da primorsko namestništvo o tem ni ničesa predlagalo. Tega si pa drugače misliti ne moremo, da namestništvo nema dovolj tehničnih močij. Verjeti pač ne moremo, da bi se nalašč odkladala zaporedna preložitve ceste, kajti visoka vlada sama je priznala, da je treba preložiti to cesto in se je za to izjavila.

Zaradi tega odlašanja je cesta po Soški dolini na nekaterih krajih n. pr. mej Kobaridom in Trnovim še zmirom tako slaba in nevarna, da terjá še vedno novih človeških žrtev. Dne 20. septembra t. l. se je na tej strmi cesti v mesečni noči ubil Kobaridčan, ker ni mogel pravočasno zavreti lahkega vozička svojega, na katerem se je sam vozil.

Cesta po Idrijski dolini se sicer podržavi, ali s tem še ni rečeno, da bi ustrezala povsod vojaškim ozirom in potrebam. Še mnogo dela bode treba, predno bode cesta taka, da bode v resnem času tako ustrezala, kakor pričakujejo. Da se doseže ta namen, pa ne zadoščajo tehniške moči, s katerimi razpolaga primorsko namestništvo. Ti tehniki imajo dovolj opravila drugod.

Ko se ustanovi stavbena ekspozičura v Tolminu in s tem pomnože tehniške moči, opravljalo se bode lahko vse potrebno delo z večjo skrbnostjo. Tehniki, delujoči na lici mesta, prepričali se bodo, da bi cesta po Idrijski dolini imela pravo praktično vrednost še le potem, ko se zveže s cesto po Baški dolini. (Konec sledi.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 9. novembra.

Notranje dežele.

Slovenski poslanci. Tudi „Rodoljubu“ se je potrebno zdelo, da je napal naše drž. poslance, če tudi v rahljejši obliki nego „Slovenski Narod“. Kako lepo je vse naslikal. Če bi se Dalmatinci, Slovenci, Mladočehi in Rusini lepo združili, imeli bi 70 poslancev močno stranko, katere bi nobena vlada prezirati ne bi mogla. Sevéda je jako umno zamolčal razmere mej Mladočehi in Moravani, ki so tako nasprotni Mladočehom, da sedaj v kratkem nobena zveza mej njimi ni mogoča. Povedal pa tudi ni, kako pridno obiskujejo seje dalmatinski poslanci. Da bi se Rusini pridružili Mladočehom, o tem je sevéda le „Rodoljub“ s „Slov. Narodom“ jako trdno prepričan, ker je menda pozabil, da so Rusini za prejšnjih liberalnih vlad navadno hodili z levičarji in se celó za nemške šole in pa za nemški uradni jezik navduševali. Neznana so mu ostala tudi vsa pogajanja in sporazumljenja mej Mladorusini in Poljski. Starorusinov pa itak ni — v državnem zboru. Kdor tako lahkomišljeno stvari presoja, kakor jih „Rodoljub“, pač lahko sestavlja močne stranke. Sicer pa bi „Rodoljub“ bil moral povedati svojim čitateljem, ki mnogi posebno dobro ne poznajo parlamentarnih razmer, da je 70 glasov le petina vse zbornice. Ko bi bil to povedal, bil bi tudi najbolj neveden bralec kmalu pogodil, da bodo štiri petine več opravile, nego samo jedna. Sevéda to je moral zamolčati. Ko bi dotičnik bil malo pogledal v evropsko parlamentarno življenje, preveril bi se bil kmalu, da se marsikje še večje manjine prezirajo in pritiskajo. V parlamentarnem življenju je večkrat brezozirnost na dnevnem redu. Celó jeden sam glas večine odločuje o jako važnih vprašanjih. Ko bi nova stranka imela vsaj tretjino glasov, nič bi ne rekli, ker bi vsaj o nekaterih vprašanjih lahko vrgla svoj vpliv na tehnico, ali petina pa ne zadošča.

Volilna reforma. „Slovenski Narod“ našim poslancem kaj rad očita, da se družijo z levičarji, najhujšimi sovražniki slovenskega naroda. Hkratu pa priporoča naš najstarejši dnevnik tako volilno reformo, da bi se odpravili volilni možje. Poljski ne marajo za tako volilno reformo, nemški konservativci tudi niso za-njo posebno naudušeni, in bi torej mi radi vedeli, kako pač mislijo naši naprednjaki za to stvar brez levičarjev dobiti potrebno dvetretjinsko večino. Naši poslanci bodo torej v tej zadevi prisiljeni pogajati se z levičarji, če hočejo kaj doseči. Da naši

naprednjaki politiki tega dosedaj neso pomislili, to pač kaže, da so precej kratkovidni in da neso zmožni za vodstvo naše slovenske politike. Tudi mi bi rajši videli, da bi vse lahko dosegli brez pomoči drugih, ali položaj je tak in ga tudi Mladočehi in naši naprednjaki ne bodo mogli premeniti.

Češki kulturni svet. Naprednjaki naši navadno trdijo, da Mladočehi pridobivajo vedno več vpliva. Mi smo že pojasnili, da za Mladočehi nikakor ne stoji ves narod češki. Tudi na kmetih že zgublja svoj vpliv. Ob zadnjih volitvah je za-nje z vsemi silami delala kmetijska stranka, katere se je pa sedaj že popolnoma obrnila od njih. Glasilo te stranke hudo napada Mladočehe, ker vedno le o dunajskih pučkacijah govori in so hoteli na ta način onemogočiti delovanje deželnega kulturnega sveta. Potem jih pa pozivlje, naj povedó, kaj je njih stranka storila, da bi kulturni svet dobil češki značaj. Le veljavo je podkopavala tej korporaciji in bi sedaj rada Čehe pripravila, da bi se ne vdeleževali posvetovanj te korporacije.

Mladočehi. Kako je propal že na Češkem vpliv Mladočehov, pokazalo se je te dni. Mladočeški poslanec Nemeč je bil že naznanil predsedništvu, da odloži svoj državnozbornski mandat. V mladočeškem klubu so se tega jako ustrašili, kajti bali so se nove volitve. Porabili so ves vpliv, da Nemeč svoj mandat še obdrži. Naj bi bil voljen le jeden Staročeh in bi se pokazalo, da Staročehi pridobivajo zaupanje, takoj bi jih cela vrsta izstopila iz mladočeškega kluba in osnoval bi se staročehski klub, ki bi bil z Moravani kmalu močnejši, nego mladočeški. Mladočehi čutijo, da jim zadnja ura bije, zato pa sedaj naperajo vse sile, da bi pridobili na svojo stran Moravane in južne Slovence. Narod se začenja trezniti in zahteval bode od svojih zastopnikov dejanj, ne besed.

Vnanje države.

Rusija in Avstrija. Ruski general baron Kaulbars, ki je bil vojaški atašé na Dunaju, je izdal brošuro ob avstrijski vojski. Šemtertja graja našo vojsko, prizna pa, da je trd organizem, ki pojde proti vsakemu sovražniku. Sedanja vojska je druga, kakor je bila 1866. leta. V slučaju mobilizacije je peštvo v petih dneh, topništvo in tehnične čete v sedmih in konjica že v dveh dneh pripravljena za boj. Vse organizacije za hrptom vojske že deveti dan lahko odrinejo na bojišče. Avstrijska vojska je jedna prvih mej evropskimi vojskami. Kot nasprotnik se mora resno poštovati. Kaulbars posebno hvali proste vaje, vežbanje v plavanju in streljanju. Posebno pa hvali topničarje in častnike sploh. Avstrijski častniki so zanesljivi, dobro pripravljeni in delavni, za kar jim daje cesar sijajen vzgled. Stanje vojske je povoljno, če tudi je sestavljeno iz kaj različnih elementov.

Francija. Francoski radikali hoteli so začeti veliko akcijo proti vladi. Najprej so nameravali se dobro organizovati. K dotičnemu shodu je pa prišlo le 21 poslancev, ki so pa takoj izpoznali, da je za sedaj načrt izpodletel. Govorili so jako zmerno in vladi se kazali prijazne, le nekatere majhne reforme bi želeli. Konec vse te agitacije bode k večjemu to, da bodo stavili interpelacijo o splošni politiki in se z odgovorom lepo zadovoljili.

Severna Amerika. V torek bile so državne volitve v Ameriki, to je, volili so guvernerje in pa poslance posamičnih držav. Demokratje so precej pridobili in zaradi tega izvolitev varstvenega carinarja Mac Kinleya zgubi ves pomen. Kakor se kaže, je pričakovati, da bode drugo leto demokrat voljen predsednikom, sevéda če se do takrat javno mnenje ne spremeni.

Brazilijska. Kaj je prav za prav uzrok, da je predsednik proglasil diktaturo, še ni znano. Govori se, da je zbornica hotela uvesti zakon, da bi poslanci ne smeli biti uradniki in da bi uradniki ne smeli opravljati več služeb. To pa predsedniku ni ugajalo. S svojim ugovorom je preprečil, da zakon ni stopil v veljavo. To je vzbudilo veliko nevoljo mej poslanci in senatorji jeli so premišljati, kako bi se predsednika znebili. Finančni položaj je jako slab. Papirni denar nema skoro nobene veljave. Nasprotniki predsednikovi so bajé že proglasili svojega diktatorja in prične se državljanska vojna. Del vojske se je bajé že pridružil vladnim nasprotnikom.

Izvirni dopisi.

Od Sv. Helene, 6. novembra. Tužna vest, da je umrl msgr. Jurij Račič, je pretresla vse čestitelje in znance rajncega, najbolj pa je bitko zadela daleč znano rodbino ter graščino Žrjavovo pri Sv. Heleni. Pred malo tedni je gosp. opat še čvrst in zdrav bil med nami na počitnicah ter maševal v naši prijazni farni cerkvi sleherni dan, danes pa ga že krije temni grob na pokopališču sv. Agate.

Msgr. Jurij Račič se je rodil v Sv. Heleni 10. oktobra 1820. Bogoslovne študije je dovršil v Gorici, svojo prvo sv. mašo je bral pred 43 leti natihoma v domači farni cerkvi sv. Helene.

Služboval je najprej kot kapelan štiri leta v Istri, v tržaški škofiji. Na jadranskem morju ga

spozna rajni preblagi nadvojvoda Ferdinand Maksimilijan ter ga vzame seboj. Bil je precj za nekaj časa župnik v Miramaru, od leta 1851 pa vojaški duhovnik. Nesrečnega nadvojvode Ferdinanda Maksimilijana, kateri je bil v vojski v Mehiki ustreljen, je rajni silno ljubil in ga zvesto spremljal po njegovih potih.

Za zasluge, katere si je tudi v času mehikanske vojske nabral, dobil je najvišje priznanje ter bil odlikovan s križcem za zasluge v vojski in postal veliki častnik ces. mehikanskega Gvadelup-reda. Kako točno je opravljal svojo službo, pričajo visoka odlikovanja njegova in posebno zaupanje v cesarski družini.

Imenovan je bil c. kr. dvornim kapelanom, postal vitez avstrijskega Franc-Jozefovega reda, častni kanonik Nj. svetosti Pija IX., kateremu se je osebno poklonil, z Maksimilijanom ob enem bil je infulirani opat Matere Božje v Lakromi in od 18. maja 1864 župnik ter superijor in višji pastir c. kr. mornarice.

Že častni naslovi kažejo, kako je bil rajni zvesto udan sv. očetu in v kako tesni zvezi s cesarsko hišo. Bil je ponižen, mirnega ter pohlevnega značaja in blazega srca. Mnogo je skušal, mnogo prestal, pa tudi mnogo je videl po širokem svetu. Prehodil je skoro celo Evropo do severne mrzle Skandinavije, videl vročo Afriko, ter opazoval ondotne visoke piramide, obiskal vse kraje svete dežele. Z veseljem je razkazoval svoje dragocene spominke iz Afrike in Palestine, iz Mehike in Kitaja, spominke japonske in evropske, ter pripovedoval o raznih šegah in običajih tujih narodov, katere je opazoval na svojih potovanjih.

Vedno pa mu je bila najbolj ljuba kranjska domovina in prijazni njegov dom v Št. Heleni pri Dolu, kamor je vsako leto tako rad na oddihljaj zahajal.

Svojo naklonjenost do slovenske svoje domovine je kazal pri raznih prilikah. Posebna želja mu je bila, službe vojaških duhovnikov pri c. kr. mornarici podeliti nadarjenim mašnikom iz ljube mu Kranjske.

Šenthelenčanje pa smo bili v resnici tudi vselej veseli, kadar so Zerjavov gospod domov prišli. O, kako radi bi rajncemu bili s sosednimi dušnimi pastirji vred vsaj zadnjo čast tako skazali, kakor se tako visokemu cerkvenemu dostojanstveniku vsaj spodobi! Toda nenadna smrt je veliko zaprečila. Sosedje in domači smo prepozno zvedeli o smrti in pogrebu njegovem. Upamo pač, da je večni Gospod milostljiv njegovi duši, akoravno ga je hitro poklical k sebi.

Rajnkega pa smrt gotovo ni čisto nepripravljene našla, saj je imel svojo poslednjo voljo, kakor se je slišalo, celó dvakrat prepisano, ter je jeden prepis nosil vselej seboj na potovanju, drugega pa je hranil doma. V svoji poslednji volji je rajni za svoj rojstveni kraj določil prav priprost pogreb. V Pulji je bil spreved od hiše do kolodvora velikansk. Vse je bilo na nogah, imenitni in priprosti, vsa vojaška in svetna gospóda se je pomikala za krsto, katera je bila okrašena z dragimi veneci, z infulo in drugimi znamenji imenitne službe.

Iz Pulja jo bilo truplo z mešanim vlakom pripeljano na Laze, ter odtod v mrtvaškem vozu čez Savo. Čez jedno uro že je bilo preneseno v farno cerkev, kjer so se opravile mrtvaške molitve in sv. maša, na to pa pogreb k podružnici sv. Agate.

Truplo je položeno v grob, v katerem že počivajo stariši in sorodniki rajnekega. Poslednji volji rajnekega ustrezajoč je spreved vodil in pokopaval naš rojak prečast. gosp. Ivan Kuralt, vojaški kapelan prve vrste. Rajncemu so se torej uresničile besede pesnikove:

Jedna se tebi je želja spolnila,

V zemlji domači da truplo leži.

V tih zemlji sicer truplo počiva, toda v srcih faranov njegovo ime nepozabno ostane. Žalost nas prečinja, ker ga je smrt tako nenadoma vzela, pa v tolažbo vendar in čast nam je, da truplo njegovo v domači zemlji pri naših rajnekih spava. S hvaležnim srcem kličemo: Gospod mu daj večni mir in pokoj in večna luč naj mu sveti!

Dnevne novice.

V Ljubljani, 9. novembra.

(Štajerski Slovenci in „Slovenski Narod.“) Vsi razumniki slovenski z malimi izjemami so obsodili vratolomno politiko, katero vrivajo napredno-narodni liberalci pri „Slov. Narodu“ med slovensko ljudstvo.

Agitacijski poskus proti slovenski državno-zborni delegaciji, ki se je za sedaj izjalovil, spričuje nam jasno, kakšni nameni vodijo „Narodove“ pristaše. Pred seboj vidijo le sebe, narod jim je le igrača, le orodje za njih strankarske, narodu pogubne namene. — Vse to smo mi vzlasti v zadnjih dneh obširno omenjali, danes nam je le objaviti sodbo o „Slov. Narodu“, kakoršno je prinesla zadnja „Südsteierische Post“ kot uvodni članek, v katerem pravi, da ga ji je odposlal odlični štajersko-slovenski rojak. — Ko imenovani list pojasni, da so štajerski Slovenci z zadovoljstvom pritrtili koraku svojih državnih poslancev, ker so ti vstopili v konservativni blub, naslednje: „Samo ob sebi je umevno, da se slovenski vzlasti štajersko-slovenski poslanci niso mogli pridružiti Mladočehom; kajti naši poslanci so voljeni na podlagi katoliško-narodno-konservativnega programa ter se niso mogli in ne smeli družiti s stranko, ki je v slabem imenu na najvišjem mestu, ki goji husitske tendencije in katere vodja je z zadnjem zasedanju državnega zbora princa Liechtensteina šolskemu predlogu nasprotoval na osebno razžaljiv način.“ Zatem pojasnjuje „Süd. Post“ položaj Mladočehov v državnem zboru, ki jih sili, da si osamljeni iščejo zaveznikov, med njimi tudi pri južnih Slovanih ter nadaljuje: „Narodni Listy“ (glasilo Mladočehov) in „Slov. Narod“ sta že od nekdaj dobra prijatelja; nobenemu ni bil po godu vstop jugoslovanskih poslancev v „Hohenwartov klub“ in tako je dobil „Narod“ nalog skupni slovenski državnozborni delegaciji omajati stališče ter jo v slabo ime pripraviti pri volicah zaradi nje „protislovenske“ politike in zaradi njene „nedelavnosti“. — Faktum pa je, da le pri najmanjšem delu štajerskih Slovencev „Slov. Narod“ uživa zaupanje, da ž njim računajo in da bi njegove tukajšnje pristaše na prste obeh rok mogli sešteti. Tem silnejšo delavnost pa razvija ta peščica in skuša z naročenimi dopisi in telegrami svet prepričati, da štajerski Slovenci odobravajo težnje „Slov. Naroda ter mojstra in gospoda njegovega: glavnega zavarovalnega agenta banke »Slavije.« List à la „Narod“, katerega postopanje in puncto naše zunanje politike je bilo obsojeno na najvišjem mestu — kar se sedaj od strani nemških liberalnih listov vedno in vedno zlorablja proti lojalnosti vseh Slovencev in kar je našemu narodu več škodilo, kakor ko bi bili naši poslanci petdeset let popolno nedelavni, — tak list hoče sedaj tudi, kakor se je zgodilo na Kranjskem, da bi zadostoval svojim nihilističnim težnjam, razdrobiti jedinstvo štajersko-slovenske stranke tedaj uničitione, ki imajo pri naših nasprotnikih največji ugled. Kedor pozna razmere štajerskih Slovencev, vé, da bo ta najnovejši naskok „ljubljskih Mladih“ imel le to posledico, da se le še bolj skrči število naročnikov „Naroda“ na Spodnjem Štajerskem tembolj, ker se sedaj v Celju izdaja dobro vrejeni list naših nazorov brez ozira na to, da imamo tudi v Mariboru dva izvrstna lista. Mi torej tem ložje sedaj pogrešamo „Slov. Narod.“ Ta članek je pač za „Narod“ pravi: Mane, tekel, fares! — Vedno se je „Narod“ vzlasti v polemiki proti nam ponašal, da je ves slovenski narod na njegovi strani in da mu le neznatna klika kranjskih fanatikov nasprotuje, sedaj pa ga v nemškem jeziku pisano glasilo štajerskih Slovencev kar brez vseh ovinkov vrže čez prag, prav kakor zasluži po tem po svojem nepolitičnem vratolomnem slovenskemu narodu pogubnem delovanju. Veseli nas, da tudi štajerski Slovenci tako dobro poznajo naše neprijazne razmere na Kranjskem, katere je zakrivil „Narod“ s svojo res protinarodno in brezdomovinsko agitacijo. S složnim delovanjem konservativnih Slovencev vse dežel posrečilo se bo brez dvoma zatreti tujo liberalno ljuliko, ki se po naših radikalno-konfuznih listih trosi med dobro slovensko ljudstvo.

(„Konservativno obrtno društvo“) razvija jako živahno delavnost. Včeraj je imelo svoj drugi društveni shod, na katerem je bil med drugim razgovor o peticiji na državni zbor gledé preosnove stavbeno-obrtnega zakona. O tej točki poročal je predsednik društva, g. Regali; zadevo sta pojasnivala tudi gg. dr. Šušteršič in dr. Janežič. Vsprejeta je bila po živahnem razgovoru nastopna peticija do državnega zaora: Vladna predloga zakona o vreditvi stavbinskih obrtov ustreza vsaj deloma opravičenim težnjam prizadetih rokodelskih

obrtnikov ter pomenja važen korak na polju socialnih reform. Le v dveh ozirih je visoki zbornici predloženi načrt pomanjkljiv in želimo tedaj premembe. Prvič nedostaje določba, da predpis zadnjega odstavka § 2. velja tudi za one stavbinske mojstre, ki so dosegli koncesijo na podlagi postavnih določb, drugič pa manjka jasne kazenske določbe ali sankcije za isto določbo § 2. Remedura predloženega postavnega načrta v navedenih dveh ozirih je neobhodno potrebna, če se hoče v resnici doseči svoj smoter: Pomagati malemu obrtniku! Izrekamo tedaj udano prošnjo: Visoka zbornica poslancev blagovoli predlogo zakona o vredbi stavbenkin obrtov najnujnejše rešiti in predloženi načrt sprejeti z naznačenimi premembami.

(„Slovensko drštvo“) za Spodnji Štajer bode v kratkem imelo občni zbor, na katerem bode razgovor o politiki „Slov. Naroda.“

(Slovensko gledališče.) Znana pisateljica Birch-Pfeiffer napisala je dolgo vrsto gledaliških iger, katere pa, izvzemši menda tri, počivajo že v prahu arhivov. Jedna teh treh je tudi slovenskemu občinstvu že znani igrokaz „Lowoodska sirota“. Ugovarjalo se nam bode sicer, če trdimo, da želimo še več enakih „komedij“ na slovenskem odru namesto onih modernih, katerim je navadna snov, kakor je prav dobre opomnil neki tukajšnji kritik, šesta božja zapoved. Ne gledé na „romantičnost“ in „nenaravnost“ junakov in junakinj blaži si bolj srce naša mladina, ki je navadno v večini med poslušalci, kakor pa n. pr. s kakim „Bratrancem“. In vendar vsled slabe vzgoje in nezasluzenega preziranja trmasta sirota, kakor je Jevana Eyre, ni nemogoč značaj, če tudi redek. To najtežavnejšo vlogo je prav naravno in po značaju ne pretirano igrala gospa Borštnikova, ki zasluži priznanje marljivosti in duhovitosti. Druga vloga mrzlega, odurnega, pa v srečnem plemenitega lorda Rochesterja je bila v rokah g. Borštnika, ki jo je izvel prav umetniško. Dasi je g. Borštnik tudi v družih, Rochesterovemu značaju popolnem nasprotnih vlogah najboljši igralec, vendar mu take, kakor sinočnja, najbolje ugajajo. Gospa Danilova je prav dobro predstavljala trdosrčno „Saro Reed“, kakor gospodičina Nigrinova prehitro vdovelo „Georgino Clarens“. Gosp. Sršen je predstavljal mirnega kapitana Wyfielda naravno, gspđ. Kozjakova pa je novinka na odru, zato ni čudno, da je bila pretiha in malo okorna. Ostali igralci izven „Patrika“ so povoljno izvršili svoje vloge, osobito mala Adela. Mej prvim in drugim delom je g. Fran Bučar krasno pél iz opere „Evgen Onjegin“ Lenskega arijo in dodal neko skladbo g. Hoffmeistera, ki ga je spremljal na glasoviru. Po naših mislih pa bi bila ta pevska točka bolj umestna pred igro. Gledališče je bilo prav dobro obiskano.

(Celjska posojilnica) je kupila od g. Antona Reiterja hišo in vrt na voglu cesarja Jožefa trga nasproti c. kr. okr. glavarstvu v Celju.

(Predavanja) o sadje- in vinoreji bode imel popotni učitelj g. Belé jutri v Rožicki Vasi, v sredo v Šmartinu na Paki, v četrtek v Šoštanj, v petek v Velenju, v soboto pri Sv. Janžu na gorici in v nedeljo pri Sv. Egidiju.

(Županstvo v Spodnji Idriji) naznanja, da bode dné 11. t. m. to je na sv. Martina dan v tamošnji občini zopet navadni letni živinski semenj.

(Glas iz-med občinstva.) V vinorodni Dolenjski je stara šega, da na večer pred sv. Martinom „krsté novo vino.“ Žal, da bode „martinovanje“ s časom vedno žalostnejše, ker trtno už uničuje najboljše vinograde. Te nesreče pa kolj ko nekadaš porablajo brezvestni prodajaleci, da prodajajo vino, ki je rastle na trti, ob katero se je kravica čohala, in temu blagu pravimo tepkovec. Mnogi kupei pa poleg tega delajo še brezvestneje, ker vedoma kupujejo znano brozgo v Zagrebu, ki pa niti po vinu ne diši in je jako škodljiva zdravja.

(Družbi sv. Cirila in Metoda) je poslalo „Delavsko bralno društvo“ v Idriji 10 gl. nabranih pri zabavnem večeru 25. oktobra t. leta. Dobro znamenje za to delavsko društvo se nam zdi, da ob sem ter tje se pojavljajočem kruhobornem vrenju med delavci uprav naše slovensko delavsko društvo — marsikaterim drugim v izgled — tako uzorno zna ceniti one ideale, za koje je in bo vselej delala družba sv. Cirila in Metoda.

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

(Družba sv. Cirila in Metoda) je prejela ta-le dopis; Slovenci iz Tridenta in Solurna na Tirolskem pošiljajo 20 gl. družbi sv. Cirila in

Metoda kot svoj jesenski dar — za „prešice.“ Zelo nas veseli, da se spominajo uprav ti čast: rojaki v tujini tako redno vsako leto obsorej naše družbe. Slava jim!

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

(Celovski mestni zastop) je z ozirom na nameravano podržavljenje južne železnice sklenil, da se mesto Celovec trgovskemu ministerstvu priporoči kot sedež kaknega železniškega ravnateljstva; isto namerava storiti celovška trgovska zbornica.

(Po uradnem ljudskem štetju) dne 31. decembra l. 1890. zglasilo je slovenski občevalni jezik 1.176.535 oseb. Nemci se napadnim načinom množijo zlasti v Trstu, kjer jih je naraslo za 38-24 odst., v Primorju 23-54 odst., v Bukovini 12-74 odst. Zelo se je število Nemcev skrčilo v Dalmaciji, in sicer za 40-09 odst., v Galiciji 29-83 odst., na Goriškem 17-45 odst., in pri nas na Kranjskem za 4-62 odst., Selišč je na Kranjskem: 3313, hiš 84.144 (prisotnih prebivalcev v deželi 498.958 in neprisotnih 24.860 oseb. Da pa ljudsko štetje ne pové pravcato in istinito razmerja glede narodnosti po slovenskih deželah o tem ne dvoji nihče, ni Slovenec ni Nemeec, a tudi osrednja statistiška pisarna na Dunaji ne. Na jedni strani je delovalo usodno načelo občevalnega jezika, po drugi pa zopet brezobzirno mašinerija hujkanja, proskribovanja itd. Kakor smo povedali, je na Slovenskem 1.176.535 Slovencev (+ 3-18 odst. proti 1890.) Da je pa to število napačno, lahko se dokaže s številom šolo obiskujočih otrok, šeststih po spolu in učnem, t. j. materinem jeziku z dne 30. aprila 1889. l., ko na gotovo število slovenskih otrok pripoda gotovo število slovenskih starišev in obratno. Iz razmerja šolskih otrok da se torej sklepati na vzajemno razmerja obeh narodnostij. Dokaz ta ima predvsem to vrednost, da se naslanja na uradne številke ter porazi zistem občevalnega jezika na dobro v tem smislu, da ne more nodomeščati občevalnega jezika v statistiki materinega.

Raznoterosti.

— Nov sport. Amerikanci bavijo se v kopalnišču Bar-Hurton z novim sportom. Neki kapitan je zbral nekaj starih čolnov in ladij in ž njimi igra potopljenje ladij. Kdor se ne boji vode, plača precejšnjo svoto, da se udeleži te zabave. S kapitanom se nekaj časa vozita po morju, potem pa nalašče kapitan zapelje ladijo h kaki skali, da se razbije. Seveda potem reši tovariša iz vode.

— Teža muh. Neki Anglež se je prepričal, da je za jeden kilogram treba 141.000 muh. Ta mož ima pač mnogo prostega časa.

— Bismarek in godba. Neki monakovski slikar je bil letos pri Bismareku ter se razgovarjal z njim o raznih nepolitičnih stvaréh. Govor je nanesel tudi na glasbo. Bivši kancelar je rekel, da do glasbe nima veselja. Najbolj mu ugaja še petje. Ko je bil na gimnaziji, silili so ga, da bi se učil igranja na glasoviru. To je bila zanj največja muka. Posebno not si ni mogel nikakor zapomniti, dasi je imel tako dober spomin, da se je grško abecedo naučil v pol ure. Izmed godbenih instrumentov njemu še najbolj ugajajo lajne in je on posebno rad poslušal zvečer na kmetih. Tudi vijolončel mu ni baš zopern. Koncertov in oper ou ni nikdar imel za posebno zabavo. Tudi ni imel časa nikoli za take zabave. V Bismarekovi rodbini se jedino kneginja zanima za godbo in je v Berlinu hodila na koncerte in v gledališče.

Telegrami.

Vrhnik, 9. novembra. Vseh volilcev 101, Lenarčiča volilo 37.

Praga, 8. novembra. Rzsodišče praške razstave je z 21 proti 20 glasovom sklenilo, da imajo svetinje za razstavljalce le češki napis.

Praga, 9. novembra. Včeraj bili so izgredi pred nemško šolo v Smihovem. Množica je napadla policijo, ki je morala bežati v vežo in počakati podkropljenja. Štiri razgrajalce so zaprli.

Dunaj, 9. novembra. Minister vnanjih zadev Kalnoky je otvoril avstrijsko delegacijo, ki je jednoglasno izvolila predsednikom kneza Schönburga. Predsednik je naglašal v svojem nagovoru, da je vnanji položaj tak, da je evropski mir zagotovljen, če tudi se že leta in leta nadaljuje oboroževanje. Gornik poudarja vspešno in zaslužno delovanje vlade za ohranjenje miru. Zaradi istočasnih narodnih, socijalnih in političnih zmešnjav ni potreben mir le mej državami, temveč tudi notranji mir, da se Evropa sama ne obrabi, ko drugi deli sveta brez ovir napredujejo. Schönburg je končal z naidušenim „Hoch“ na cesarja.

Rim, 7. novembra. Mednarodni mirovni kongres je sklenil, da bode drugo leto konferenca v Bernu. Generalni tajnik je Pandolfi.

Madrid, 8. novembra. V okraji Valencia je povodenj naredila veliko škodo.

Praga, 9. novembra. V češkem klubu je izrekel Mattuš, da je najiven, kdor taji, da v dunajskih punktacijah ni nič dobrega. Mej debato se je izrekel Braf proti bojkotiranju Nemcev.

Lille, 9. novembra. Pri ožji volitvi zmagal socialist Lafarge proti republičanu Depasse.

Tujci.

6. novembra.

Pri **Maličcu**: Avanzo, e. kr. profesor; Bachman, Katz, Schwarz, trgovci; Steinmaasler, petovalec, z Dunaja. — Jaklitsch, Rescher, Nepan, zasebniki, in Groschel, iz Kočevja. — Tessaris in Tomizzo, trgovca, iz Ogleja — Winternitz, trgovec, iz Trsta. — Steiner, trgovec, iz Budimpešte. — Lehman, trgovec, iz Monakovega. — Stein, trgovec, iz Peterburga. — Kühl, trgovec, iz Lipsije. — Zahradka, petovalec, iz Liberce — Kraus, oficijal, iz Gradea. — Donner iz Rudolfovega.

Pri **Sona**: Dollinar, Jauker, Bach, Antony; Jachs, ministerijalni uradnik; Streit, Weinberger, trgovca, z Dunaja. — Tauffer, polkovnik, iz Gradea. — Tschernnigg, trgovec, iz Litije. — Reder, trgovec, iz Prage.

Pri **Južnem kolodvoru**: Minossi, podjetnik, iz Gradea. Likar, učitelj, iz Izlak. — Schwabe iz Postojne.

Pri **avstrijskem caru**: Simonič z rodbino iz Kranjske Gore.

Umri so:

4. novembra. Mihael Čičman, mestni ubog, 82 let, Kärlovska cesta 7, carelinoma.

V bolnišnici:

4. novembra. Monika Šorn, gostija, 59 let, valed raka.

Vremensko sporočilo.

Dan	Cas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v viš
		razkomet v mm	toplotna po Celsiusu			
7. u. zjut.		745 1	-8 6	sl. vzh.	jasno	
7. u. pop.		743 7	2 0	"	"	0-00
9. u. zveč.		745 5	-2 4	"	"	
7. u. zjut.		744 1	-2 0	sl. vzh.	oblačno	
8. u. pop.		743 3	0 5	sl. svzh.	"	0-00
9. u. zveč.		742 2	-0 8	brezv.	"	

osrednja temperatura obeh dni -3-0°, in 0-8°, oziroma za 8-6° 6-2° pod normalom.

Tržne cene v Ljubljani

dne 7. novembra.

	gl.	kr.		gl.	kr.
Pšenica, hktl.	8	77	Špeh povojen, kgr.	—	64
Rež.	6	80	Surovo maslo,	—	72
Ječmen,	4	56	Jajce, jedno	—	3
Oves,	3	9	Mleko, liter	—	8
Ajda,	5	36	Goveje meso, kgr.	—	62
Proso,	4	71	Telečje	—	64
Koruza,	5	20	Svinjsko	—	54
Krompir,	2	41	Koštrunovo	—	40
Leča,	10	—	Pišanec	—	35
Grah,	10	—	Golob	—	17
Fižol,	9	—	Seni, 100 kgr.	1	96
Maslo, kgr.	—	84	Slama,	1	78
Mast,	—	66	Drva trda, 4 mtr.	7	60
Špeh svež.	—	54	„ mehka,	5	40

Učenca

za prodajalnico z mešanim blagom takoj sprejme

Fran Paulin

(1458) 3-2 v Št. Rupertu na Dolenjskem.

Piccoli-jeva tinktura za želodec je mehko, toda ob enem uplivno, delovanje prebavnih organov vrejšajoče sredstvo, ki krepi želodec, kakor tudi pospešuje telesno odpretje. — Cena steklenici 10 kr. (300-220)



Tovarna cerkvene oprave.

Premovana 1873, 1881.

Jožef Deiller,
tovarna cerkvene oprave in izdelovalnica paramentov,
Dunaj, VII., Zieglergasse 27.
Zastopnik: Franc Brückner.

Na dogovorjena naročila se izdelujejo vsi cerkveni paramenti, kakor:
pluviali, dalmatike, velumi, stole, baldahini, bandera itd. itd.,
pa tudi (26-21)
cela mašna bleka v najpravilnejši obliki.

Cerkveni paramenti.

Dunajska borza.

Dne 9. novembra.

Papirna renta 5%, 16% davka	91	gld.	—	kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	90	"	70	"
Zlata renta 4%, davka prosta	108	"	05	"
Papirna renta 5%, davka prosta	101	"	80	"
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	1003	"	—	"
Kreditne akcije, 160 gld.	271	"	75	"
London, 10 funtov strl.	117	"	80	"
Napoleonodor (20 fr.)	9	"	36	"
Cesarski cekini	5	"	60	"
Nemških mark 100	57	"	82 1/2	"

Dne 7. novembra.

Ogerska zlata renta 4%	103	gld.	45	kr.
Ogerska papirna renta 5%	100	"	95	"
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	134	"	25	"
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	146	"	—	"
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	181	"	50	"
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	96	"	25	"
Zastavna pisma " " " 4 1/2%	100	"	20	"
Kreditne srečke, 100 gld.	184	"	50	"
St. Genois srečke, 40 gld.	61	"	—	"

Ljubljanske srečke, 20 gld.	20	gld.	50	kr.
Avstr. rudečega križa srečke, 10 gld.	16	"	60	"
Rudolfove srečke, 10 gld.	19	"	50	"
Salmove srečke, 40 gld.	59	"	—	"
Windischgraezove srečke, 20 gld.	48	"	—	"
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	151	"	40	"
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v. 2800	—	"	—	"
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	86	"	75	"
Papirni rubelj	1	"	18 1/2	"
Laških lir 100	45	"	50	"

MERCUR menjarnična delniška družba na Dunaju, I., Wollzeile števil. 10.

Najkulantnejše se kupujejo in prodajajo v kursnem listu navedeni vrednostni papirji, srečke, valute in devize.

Razna naročila izvrše se najtočneje.

Za nalaganje glavnic priporočamo:

4% gališke propinacijske zadolžnice.

4 1/2% zastavna pisma peštanske ogerske komercionalne banke.

4 1/2% komunalne obveznice ogerske hipotečne banke z 10% premijo.

Na te papirje daje posojila avstro-ogerska banka in podružnice njene.

Zemljiških srečk dobitkovni listi.

Na leto 4 žrebanja.

Žrebanje že 16. novembra.

Glavni dobitek 1.500.000 gld. av. velj.

3 komadi le na 30 obrokov à gld. 3—

5 komadov " 30 " à gld. 5—

10 " " 30 " à gld. 10—